

Frank Nørager Holding ApS

Fabriksvej 8, 9690 Fjerritslev
CVR-nr. 31 09 02 88

Årsrapport for 2016

Årsrapporten er godkendt på den
ordinære generalforsamling, d. 06.06.17

Anette Nørager
Dirigent

Koncernoplysninger m.v.	3
Koncernoversigt	4
Ledelsespåtegning	5
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	6 - 8
Ledelsesberetning	9 - 11
Resultatopgørelse	12
Balance	13 - 14
Egenkapitalopgørelse	15
Koncernens pengestrømsopgørelse	16
Noter	17 - 34

Selskabet

Frank Nørager Holding ApS
Fabriksvej 8
9690 Fjerritslev
Hjemsted: Jammerbugt
CVR-nr.: 31 09 02 88
Regnskabsår: 01.01 - 31.12

Direktion

Frank Nørager

Revision

Beierholm
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Pengeinstitut

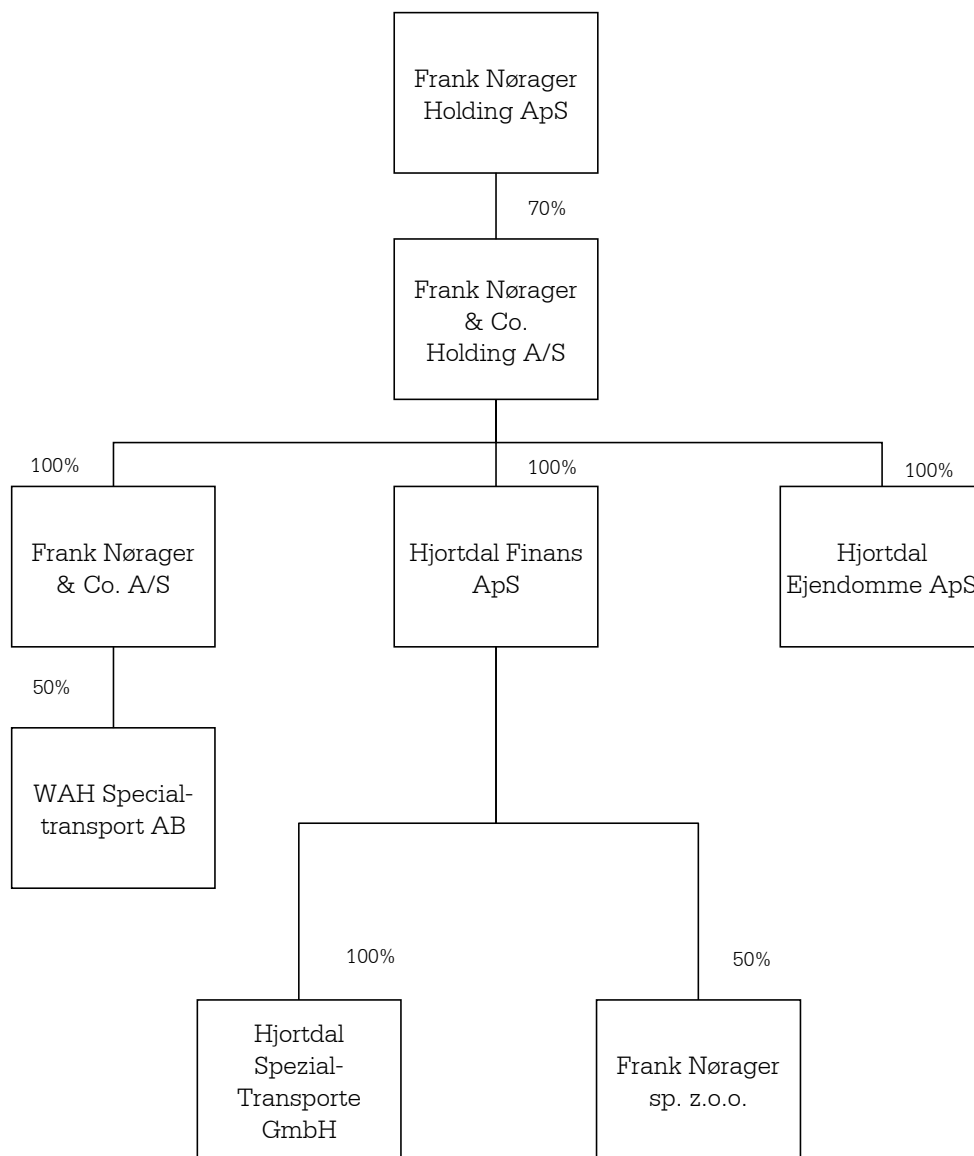
Arbejdernes Landsbank

Dattervirksomhed

Frank Nørager & Co. Holding A/S, Jammerbugt

Jeg har dags dato aflagt årsrapporten for regnskabsåret 01.01.16 - 31.12.16 for Frank Nørager Holding ApS.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Det er min opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og modervirksomhedens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31.12.16 og resultatet af koncernens og modervirksomhedens aktiviteter samt af koncernens pengestrømme for regnskabsåret 01.01.16 - 31.12.16.

Ledelsesberetningen indeholder efter min opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Fjerritslev, den 6. juni 2017

Direktionen

Frank Nørager

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til kapitalejeren i Frank Nørager Holding ApS

Konklusion

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for Frank Nørager Holding ApS for regnskabsåret 01.01.16 - 31.12.16, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis for såvel koncernen som selskabet samt pengestrømsopgørelse for koncernen. Koncernregnskabet og årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31.12.16 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter samt pengestrømme for koncernen for regnskabsåret 01.01.16 - 31.12.16 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet". Vi er uafhængige af koncernen og selskabet i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Ledelsens ansvar for koncernregnskabet og årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et koncernregnskab og et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af koncernregnskabet og årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften, at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant, samt at udarbejde koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere koncernen og selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om koncernregnskabet og årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugere træffer på grundlag af koncernregnskabet og årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i koncernregnskabet og årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af koncernens og selskabets interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i koncernregnskabet og årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at koncernen og selskabet ikke længere kan fortsætte driften.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af koncernregnskabet og årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om koncernregnskabet og årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.
- Opnår vi tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for de finansielle oplysninger for virksomhederne eller forretningsaktiviteterne i koncernen til brug for at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og udføre koncernrevisionen. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om koncernregnskabet og årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af koncernregnskabet og årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med koncernregnskabet og årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Farsø, den 6. juni 2017

Beierholm

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 32 89 54 68

Ole Hosbond Poulsen
Statsaut. revisor

KONCERNENS HOVED- OG NØGLETAL

Hovedtal

Beløb i t.DKK	2016	2015	2014	2013	2012
<i>Resultat</i>					
Resultat af primær drift	-23.235	6.217	9.611	139	26.977
Indeks	-86	23	36	1	100
Finansielle poster i alt	-4.480	-4.923	-5.760	-6.392	-8.352
Indeks	54	59	69	77	100
Årets resultat	-22.433	497	3.196	-3.297	12.569
Indeks	-178	4	25	-26	100

Balance

Samlede aktiver	214.995	261.019	247.479	228.579	268.184
Indeks	80	97	92	85	100
Egenkapital	45.570	68.287	50.090	48.005	10.381
Indeks	439	658	483	462	100

Pengestrømme

Nettopengestrømme fra:					
Driften	38.818	11.763	-5.181	36.790	26.455
Investeringer	-19.648	-17.312	-14.281	-4.494	-24.746
Finansiering	7.402	-1.214	-1.889	-21.433	-10.059
Årets pengestrømme	26.572	-6.763	-21.351	10.863	-8.350

Nøgletal

	2016	2015	2014	2013	2012
<i>Rentabilitet</i>					
Egenkapitalens forrentning	-39%	1%	7%	-11%	49%
<i>Soliditet</i>					
Egenkapitalandel	21%	26%	20%	21%	4%
<i>Øvrige</i>					
Antal medarbejdere (gns.)	127	117	117	122	109

Definitioner af nøgletal

Egenkapitalens forrentning:	$\frac{\text{Årets resultat} \times 100}{\text{Gennemsnitlig egenkapital}}$
Egenkapitalandel:	$\frac{\text{Egenkapital ultimo} \times 100}{\text{Samlede aktiver}}$

Væsentligste aktiviteter

Frank Nørager & Co. A/S er, sammen med søsterselskabet Hjortdal Finans ApS, blandt de største og førende firmaer inden for transport og spedition af specialgods.

Koncernens alsidige vognpark består af specialkøretøjer til transport af tungt, højt, langt og bredt gods. Hovedaktiviteten i Frank Nørager & Co. A/S er transport og spedition af specialgods i indland og udland. Søsterselskabet Hjortdal Finans ApS' hovedaktivitet er udlejning af transportmateriel samt besiddelse af kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder.

Modørselskabet besidder kapitalandele i dattervirksomheder.

Udvikling i aktiviteter og økonomiske forhold

Resultatopgørelsen for tiden 01.01.16 - 31.12.16 udviser et resultat på DKK -22.432.584 mod DKK 497.021 for tiden 01.01.15 - 31.12.15. Balancen viser en egenkapital på DKK 45.569.759.

Ledelsen finder årets resultat meget utilfredsstillende.

Der var forventninger om positivt resultat i 2016, hvilket dog ikke blev indfriet. Dette skyldes en kombination af flere forhold i markedet for vindmølletransporter.

Det primære er, at der har været en overkapacitet af transportmateriel i markedet. Særligt på indlands-transportopgaver, men også på andre af vores kernemarkeder i Skandinavien har der været, dels en overkapacitet, dels en nedgang af ordrer i markedet.

Herudover har et andet af vores kernemarkeder udviklet sig meget negativt, idet en ny polsk regering har skrinlagt alle planlagte vindprojekter i hele 2016, hvorfor omsætningen i Polen har været reduceret til stort set nul. Dette har betydet, at vores omsætning i næsten hele 2016 har været genereret på presede markeder.

Dette har betydet, at der i 2016/17 er foretaget tilpasning af materiel og ansatte til den forventede efterspørgsel samtidig med, at der også i markedet er sket en kraftig reduktion af transportkapaciteten.

Oplysninger om fortsat drift

Koncernen har opnået tilsagn om forlængelse og udvidelse af kreditfaciliteter hos pengeinstitut frem til 31.12.17.

Forventet udvikling

Koncernen forventer et positivt resultat for det kommende år.

Note	Koncern		Modervirksomhed	
	2016 DKK	2015 DKK	2016 DKK	2015 DKK
	69.020.424	91.215.795	-38.752	83.229
	Bruttoresultat			
2	Personaleomkostninger	-70.341.283	-64.569.706	0
	Resultat før af- og nedskrivninger	-1.320.859	26.646.089	-38.752
	Af- og nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver	-21.914.242	-20.429.256	0
	Resultat af primær drift	-23.235.101	6.216.833	-38.752
	Andre driftsomkostninger	-78.363	0	0
	Resultat før finansielle poster	-23.313.464	6.216.833	-38.752
	Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder	0	-2.808	-15.841.328
3	Indtægter af kapitalandele i associerede virksomheder	10.984	1.404	0
4	Andre finansielle indtægter	1.473.562	1.450.520	307.978
5	Andre finansielle omkostninger	-5.964.933	-6.372.257	-15.527
	Resultat før skat	-27.793.851	1.293.692	-15.587.629
	Skat af årets resultat	5.361.267	-796.671	-55.814
	Årets resultat	-22.432.584	497.021	-15.643.443
6	Resultatdisponering			

		Koncern		Modervirksomhed	
		31.12.16 DKK	31.12.15 DKK	31.12.16 DKK	31.12.15 DKK
AKTIVER					
Note					
	Goodwill	49.659	849.318	0	0
7	Immaterielle anlægsaktiver i alt	49.659	849.318	0	0
	Grunde og bygninger	7.025.929	7.162.629	0	0
	Produktionsanlæg og maskiner	157.903.090	159.072.017	0	0
8	Materielle anlægsaktiver i alt	164.929.019	166.234.646	0	0
9	Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	0	0	25.695.115	41.634.740
9	Kapitalandele i associerede virksomheder	60.100	51.329	0	0
9	Andre værdipapirer og kapitalandele	320.459	334.843	266.220	280.604
	Deposita	0	245.000	0	0
	Finansielle anlægsaktiver i alt	380.559	631.172	25.961.335	41.915.344
	Anlægsaktiver i alt	165.359.237	167.715.136	25.961.335	41.915.344
	Råvarer og hjælpematerialer	769.269	1.041.853	0	0
	Varebeholdninger i alt	769.269	1.041.853	0	0
	Igangværende arbejder for fremmed regning	7.058.627	11.584.893	0	0
	Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser	26.924.382	65.347.834	0	0
	Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder	0	0	7.807.426	7.650.500
	Tilgodehavender hos associerede virksomheder	778.769	812.481	0	0
	Tilgodehavende selskabsskat	1.963	0	0	0
	Andre tilgodehavender	11.900.523	12.260.803	0	0
10	Periodeafgrænsningsposter	610.812	653.026	0	0
	Tilgodehavender i alt	47.275.076	90.659.037	7.807.426	7.650.500
	Likvide beholdninger	1.591.740	1.602.752	918.272	1.061.273
	Omsætningsaktiver i alt	49.636.085	93.303.642	8.725.698	8.711.773
	Aktiver i alt	214.995.322	261.018.778	34.687.033	50.627.117

		Koncern		Modervirksomhed	
		31.12.16 DKK	31.12.15 DKK	31.12.16 DKK	31.12.15 DKK
PASSIVER					
Note					
	Selskabskapital	125.000	125.000	125.000	125.000
	Reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode	0	0	988.467	16.928.092
	Overført resultat	34.284.853	50.174.307	33.296.386	33.246.215
	Forslag til udbytte for regnskabsåret	147.714	144.572	147.714	144.572
	Egenkapital tilhørende moderselskabets kapitalejere	34.557.567	50.443.879	34.557.567	50.443.879
11	Minoritetsinteresser	11.012.192	17.843.460	0	0
	Egenkapital i alt	45.569.759	68.287.339	34.557.567	50.443.879
12	Hensættelser til udskudt skat	8.144.205	13.554.179	0	0
	Hensatte forpligtelser i alt	8.144.205	13.554.179	0	0
13	Gæld til kreditinstitutter	2.177.891	2.167.842	0	0
13	Leasingforpligtelser	66.654.303	54.571.344	0	0
	Langfristede gældsforpligtelser i alt	68.832.194	56.739.186	0	0
13	Kortfristet del af langfristede gældsforpligtelser	25.912.461	30.449.226	0	0
	Gæld til øvrige kreditinstitutter	32.250.248	58.833.558	0	0
	Leverandører af varer og tjenesteydelser	20.681.466	23.995.938	44.501	44.502
	Selskabsskat	0	600	54.447	108.946
	Anden gæld	13.604.989	9.158.752	30.518	29.790
	Kortfristede gældsforpligtelser i alt	92.449.164	122.438.074	129.466	183.238
	Gældsforpligtelser i alt	161.281.358	179.177.260	129.466	183.238
	Passiver i alt	214.995.322	261.018.778	34.687.033	50.627.117
14	Eventualforpligtelser				
15	Pantsætninger og sikkerhedsstillelser				
16	Nærtstående parter				

Beløb i DKK	Selskabs- kapital	Reserve for nettoopskriv- ning efter indre værdis- metode	Overført resultat	Forslag til udbytte for regnskabs- året	Egenkapital tilhørende modervirk- somhedens kapitalejere	Minoritets- interesser	Egenkapital i alt
Koncern:							
Egenkapitalopgørelse for 01.01.15 - 31.12.15							
Saldo pr. 01.01.15	125.000	0	49.822.654	142.571	50.090.225	17.809.423	67.899.648
Valutakursregulering af udenlandske virksomheder	0	0	23.269	0	23.269	9.972	33.241
Betalt udbytte	0	0	0	-142.571	-142.571	0	-142.571
Forslag til resultatdisponering	0	0	328.384	144.572	472.956	24.065	497.021
Saldo pr. 31.12.15	125.000	0	50.174.307	144.572	50.443.879	17.843.460	68.287.339
Egenkapitalopgørelse for 01.01.16 - 31.12.16							
Saldo pr. 01.01.16	125.000	0	50.174.307	144.572	50.443.879	17.843.460	68.287.339
Valutakursregulering af udenlandske virksomheder	0	0	-98.297	0	-98.297	-42.127	-140.424
Betalt udbytte	0	0	0	-144.572	-144.572	0	-144.572
Forslag til resultatdisponering	0	0	-15.791.157	147.714	-15.643.443	-6.789.141	-22.432.584
Saldo pr. 31.12.16	125.000	0	34.284.853	147.714	34.557.567	11.012.192	45.569.759
Moder:							
Egenkapitalopgørelse for 01.01.15 - 31.12.15							
Saldo pr. 01.01.15	125.000	16.848.673	32.973.981	142.571	50.090.225	0	50.090.225
Valutakursregulering af udenlandske virksomheder	0	23.269	0	0	23.269	0	23.269
Betalt udbytte	0	0	0	-142.571	-142.571	0	-142.571
Forslag til resultatdisponering	0	56.150	272.234	144.572	472.956	0	472.956
Saldo pr. 31.12.15	125.000	16.928.092	33.246.215	144.572	50.443.879	0	50.443.879
Egenkapitalopgørelse for 01.01.16 - 31.12.16							
Saldo pr. 01.01.16	125.000	16.928.092	33.246.215	144.572	50.443.879	0	50.443.879
Valutakursregulering af udenlandske virksomheder	0	-98.297	0	0	-98.297	0	-98.297
Betalt udbytte	0	0	0	-144.572	-144.572	0	-144.572
Forslag til resultatdisponering	0	-15.841.328	50.171	147.714	-15.643.443	0	-15.643.443
Saldo pr. 31.12.16	125.000	988.467	33.296.386	147.714	34.557.567	0	34.557.567

Koncernens pengestrømsopgørelse

Note	Koncern	
	2016 DKK	2015 DKK
Årets resultat	-22.432.584	497.021
17 Reguleringer	20.993.187	25.515.853
Forskydning i driftskapital		
Varebeholdninger	272.584	17.914
Tilgodehavender	45.148.640	-15.800.524
Leverandører af varer og tjenesteydelser	-3.314.475	8.205.397
Andre driftsafledte gældsforpligtelser	2.683.524	-2.364.968
Pengestrømme fra drift før finansielle poster	43.350.876	16.070.693
Modtagne renteindtægter og lignende indtægter	1.169.540	1.154.782
Betalte renteomkostninger og lignende omkostninger	-5.650.862	-6.066.472
Betalt selskabsskat	-51.270	603.629
Pengestrømme fra driften	38.818.284	11.762.632
Køb af materielle anlægsaktiver	-25.628.357	-23.944.246
Salg af materielle anlægsaktiver	5.735.747	6.632.279
Salg af finansielle anlægsaktiver	245.000	0
Pengestrømme fra investeringer	-19.647.610	-17.311.967
Betalt udbytte	-144.572	-142.571
Afdrag på gæld til kreditinstitutter	-1.000.000	-1.000.000
Indgåelse af leasingforpligtelser	49.021.959	39.168.500
Afdrag på leasingforpligtelser	-40.475.763	-39.239.430
Pengestrømme fra finansiering	7.401.624	-1.213.501
Årets samlede pengestrømme	26.572.298	-6.762.836
Likvide beholdninger ved årets begyndelse	1.602.752	440.707
Kortfristede gældsforpligtelser til kreditinstitutter ved årets begyndelse	-58.833.558	-50.908.677
Likvide beholdninger ved årets slutning	-30.658.508	-57.230.806
Likvide beholdninger ved årets slutning specificeres således:		
Likvide beholdninger	1.591.740	1.602.752
Kortfristede gældsforpligtelser til kreditinstitutter	-32.250.248	-58.833.558
I alt	-30.658.508	-57.230.806

1. Oplysninger om fortsat drift

Koncernen har opnået tilsagn om forlængelse og udvidelse af kreditfaciliteter hos pengeinstitut frem til 31.12.17.

	Koncern		Modervirksomhed	
	2016 DKK	2015 DKK	2016 DKK	2015 DKK

2. Personaleomkostninger

Lønninger	54.013.823	48.638.930	0	0
Pensioner	5.724.161	5.322.630	0	0
Andre omkostninger til social sikring	3.089.290	3.519.199	0	0
Andre personaleomkostninger	7.514.009	7.088.947	0	0
I alt	70.341.283	64.569.706	0	0
Gennemsnitligt antal beskæftigede i året	127	117	0	0

3. Indtægter af kapitalandele i associerede virksomheder

Resultatandele fra associerede virksomheder	10.984	1.404	0	0
---	--------	-------	---	---

4. Finansielle indtægter

Renter, tilknyttede virksomheder	304.022	295.736	304.022	295.736
Renteindtægter i øvrigt	228.240	175.891	0	0
Valutakursreguleringer	937.344	827.397	0	0
Øvrige finansielle indtægter	3.956	151.496	3.956	151.496
Øvrige finansielle indtægter	1.169.540	1.154.784	3.956	151.496
I alt	1.473.562	1.450.520	307.978	447.232

	Koncern		Modervirksomhed	
	2016 DKK	2015 DKK	2016 DKK	2015 DKK
5. Finansielle omkostninger				
Renteomkostninger i øvrigt	4.683.496	4.937.168	1.143	701
Valutakursreguleringer	963.029	1.139.354	0	0
Øvrige finansielle omkostninger	14.384	0	14.384	0
I alt	5.964.933	6.372.257	15.527	701

6. Resultatdisponering

Reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode	0	0	-15.841.328	56.150
Forslag til udbytte for regnskabsåret	147.714	144.572	147.714	144.572
Minoritetsinteresser	-6.789.141	24.065	0	0
Overført resultat	-15.791.157	328.384	50.171	272.234
I alt	-22.432.584	497.021	-15.643.443	472.956

7. Immaterielle anlægsaktiver

Beløb i DKK	Goodwill
Koncernen:	
Kostpris pr. 01.01.16	7.748.295
Kostpris pr. 31.12.16	7.748.295
Af- og nedskrivninger pr. 01.01.16	-6.898.977
Afskrivninger i året	-799.659
Af- og nedskrivninger pr. 31.12.16	-7.698.636
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.16	49.659

8. Materielle anlægsaktiver

Beløb i DKK	Grunde og bygninger	Produktionsanlæg og maskiner
Koncernen:		
Kostpris pr. 01.01.16	8.165.770	257.894.670
Tilgang i året	0	25.628.357
Afgang i året	0	-15.421.623
Kostpris pr. 31.12.16	8.165.770	268.101.404
Af- og nedskrivninger pr. 01.01.16	-1.003.141	-98.827.943
Afskrivninger i året	-136.700	-20.977.884
Tilbageførsel af af- og nedskrivninger på afhændede aktiver	0	9.607.513
Af- og nedskrivninger pr. 31.12.16	-1.139.841	-110.198.314
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.16	7.025.929	157.903.090
Regnskabsmæssig værdi af finansielt leasede aktiver pr. 31.12.16	0	133.261.339

9. Værdipapirer og kapitalandele

Beløb i DKK	Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	Kapitalandele i Andre associerede virksomheder	Andre værdipapirer og kapitalandele
Koncern:			
Kostpris pr. 01.01.16	0	42.414	320.459
Kostpris pr. 31.12.16	0	42.414	320.459
Opskrivninger pr. 01.01.16	0	9.482	0
Årets resultat fra kapitalandele	0	8.204	0
Opskrivninger pr. 31.12.16	0	17.686	0
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.16	0	60.100	320.459

9. Værdipapirer og kapitalandele - fortsat -

Beløb i DKK	Kapitalandele i til- knyttede virksom- heder	Kapitalandele i Andre værdipapi- associerede virk- somheder	rer og kapitalan- dele
Morderselskab:			
Kostpris pr. 01.01.16	24.706.648	0	266.220
Kostpris pr. 31.12.16	24.706.648	0	266.220
Opskrivninger pr. 01.01.16	16.928.092	0	0
Tilbageførsel af opskrivninger fra tidligere år	-98.297	0	0
Årets resultat fra kapitalandele	-15.841.328	0	0
Opskrivninger pr. 31.12.16	988.467	0	0
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.16	25.695.115	0	266.220

Navn og hjemsted:	Ejerandel	Egenkapital DKK	Årets resultat DKK	Indregnet værdi DKK
-------------------	-----------	--------------------	-----------------------	------------------------

Dattervirksomheder:

Frank Nørager & Co. Holding A/S, Jammerbugt	70%	36.707.307	-22.630.469	25.695.115
--	-----	------------	-------------	------------

	Koncern		Modervirksomhed	
	31.12.16 DKK	31.12.15 DKK	31.12.16 DKK	31.12.15 DKK

10. Periodeafgrænsningsposter

Forudbetalte forsikringer	526.812	535.026	0	0
Andre periodeafgrænsningsposter	84.000	118.000	0	0
I alt	610.812	653.026	0	0

	Koncern		Modervirksomhed	
	31.12.16 DKK	31.12.15 DKK	31.12.16 DKK	31.12.15 DKK
11. Minoritetsinteresser				
Minoritetsinteresser primo	17.843.460	17.809.423	0	0
Valutakursregulering af udenlandske virksomheder	-42.127	9.972	0	0
Minoritetsinteressernes andel af årets resultat	-6.789.141	24.065	0	0
I alt	11.012.192	17.843.460	0	0

12. Udskudt skat

Udskudt skat pr. 01.01.16	13.554.179	13.108.473	0	0
Udskudt skat indregnet i resultatopgørelsen	-5.409.974	445.706	0	0
Udskudt skat pr. 31.12.16	8.144.205	13.554.179	0	0

13. Langfristede gældsforpligtelser

Beløb i DKK	Afdrag første år	Restgæld efter 5 år	Gæld i alt 31.12.16	Gæld i alt 31.12.15
Koncern:				
Gæld til øvrige kreditinstitutter	0	0	2.177.891	3.167.842
Leasingforpligtelser	25.912.461	2.072.738	92.566.764	84.020.570
I alt	25.912.461	2.072.738	94.744.655	87.188.412

14. Eventualforpligtelser

Koncernen:

Leasingforpligtelser

Koncernen har indgået leasingkontrakter med en restløbetid på 3 - 25 måneder og en gennemsnitlig ydelse på t.DKK 17, i alt t.DKK 292.

Leasingforpligtelse t.DKK 92.567 har ejendomsret i materielle anlægskativer med en samlet regnskabsmæssig værdi på t.DKK 133.261.

Modervirksomheden:

Kautionsforpligtelser

Selskabet har stillet kaution for Mikael A. Schimidt Holding ApS og Poul O. Hedemann Holding A/S's gæld til kreditinstitutter. Kautionen er maksimeret til t.DKK 2.000 for hvert af selskaberne.

15. Pantsætninger og sikkerhedsstillelser

Koncernen:

Koncernen har udstedt ejerpantebreve på i alt t.DKK 6.450, der giver pant i grunde og bygninger med en regnskabsmæssig værdi på t.DKK 7.026. Ejerpantebrevene er deponeret til sikkerhed for gæld til kreditinstitutter.

Til sikkerhed for fakturabelåningskreditter, der pr. 31.12.16 udgør t.DKK 20.984, er der givet pant i debitorer med en regnskabsmæssig værdi på t.DKK 23.316.

Til sikkerhed for gæld til kreditinstitutter på t.DKK 55.000 har koncernen afgivet virksomhedspant. Virksomhedspantet omfatter pr. 31.12.16 følgende aktiver til regnskabsmæssig værdi:

- Andre anlæg, driftsmateriel og inventar t.DKK 2.666
- Varebeholdninger t.DKK 734
- Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser, t.DKK 3.608

Modervirksomheden:

Selskabet har ikke stillet pant eller anden sikkerhed i aktiver.

16. Nærtstående parter

Bestemmende indflydelse

Grundlag for indflydelse

Frank Nørager

Der oplyses ikke om transaktioner med nærtstående parter, da alle transaktioner er gennemført på normale markedsvilkår.

Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder indregnet under omsætningsaktiver og kortfristet gæld til tilknyttede virksomheder består af mellemværender, som afregnes løbende og i overensstemmelse med selskabets normale aftale- og betalingsbetingelser. Der er ikke foretaget nedskrivninger herpå.

Tilgodehavender hos associerede virksomheder indregnet under omsætningsaktiver og kortfristet gæld til associerede virksomheder består af mellemværender, som afregnes løbende og i overensstemmelse med selskabets normale aftale- og betalingsbetingelser. Der er ikke foretaget nedskrivninger herpå.

	Koncern	
	2016 DKK	2015 DKK
Andre driftsindtægter	0	-540.744
Af- og nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver	21.914.242	20.429.256
Andre driftsomkostninger	78.363	0
Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder	0	2.808
Indtægter af kapitalandele i associerede virksomheder	-10.984	-1.404
Finansielle indtægter	-1.473.562	-1.450.520
Nedskrivning af finansielle aktiver	14.384	-147.829
Finansielle omkostninger	5.964.933	6.372.257
Skat af årets resultat	-5.361.267	796.671
Øvrige reguleringer	-132.922	55.358
I alt	20.993.187	25.515.853

17. Reguleringer til pengestrømsopgørelse

18. Anvendt regnskabspraksis

GENERELT

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabsloven for mellemstore koncerner og virksomheder i regnskabsklasse C.

Den anvendte regnskabspraksis er uændret i forhold til foregående år.

Ændring i anvendt regnskabspraksis

Selskabet har implementeret ændringerne til årsregnskabsloven, jf. lov nr. 738 om ændring af årsregnskabsloven m.v. af 1. juni 2015. Dette omfatter nye og ændrede oplysnings- og præsentationskrav samt ændringer i indregnings-, målings- og klassifikationsbestemmelser. Ændringer til bestemmelserne for indregning og måling samt klassifikation er følgende:

Revurdering af restværdier på materielle anlægsaktiver

Restværdier for materielle anlægsaktiver med begrænset brugstid er hidtil fastsat på aktivets anskaffelsestidspunkt. Der skal fremover foretages en årlig revurdering af restværdier på materielle anlægsaktiver. I overensstemmelse med overgangsbekendtgørelsens § 4 revurderes restværdien af materielle anlægsaktiver første gang i 2016 som en ændring i anvendt regnskabspraksis. Der er ikke foretaget tilpasning af sammenligningstal. Den ændrede regnskabspraksis indebærer ingen påvirkning af årets resultat for 2016 eller balancesummen og egenkapital.

Klassifikation af minoritetsinteresser i koncernregnskabet

Minoritetsinteresser er hidtil klassificeret som en særskilt post mellem egenkapitalen og forpligtelser, og minoritetsinteressernes forholdsmæssige andel af dattervirksomhedernes resultater er hidtil klassificeret som en omkostning i resultatopgørelsen. Minoritetsinteresser klassificeres fremover i koncernregnskabet som en del af koncernens egenkapital. Årets resultat fordeles forholdsmæssigt mellem minoritetsinteresserne og modervirksomhedens ejere via resultatdisponeringen. Sammenligningstallene er ændret i overensstemmelse med den nye praksis. Den ændrede regnskabspraksis indebærer en negativ påvirkning af årets resultat for 2016 på t.DKK 6.789. Pr. 31.12.16 forøges egenkapitalen med t.DKK 11.012. Ændringen har ingen påvirkning på balancesummen pr. 31.12.16.

Sammenligningstal for 2015 er tilpasset den nye regnskabspraksis i balance, resultatopgørelse og noter i det omfang, der ikke er anvendt overgangsbestemmelser vedrørende implementering af lov nr. 738 om ændring af årsregnskabsloven m.v. af 1. juni 2015. For ændring i regnskabspraksis til at opskrive aktiver til dagsværdi med indregning af værdireguleringer i egenkapitalen er der ikke foretaget tilpasning af sammenligningstal. Den akkumulerede effekt af praksisændringerne ved regnskabsårets begyndelse er indregnet i egenkapitalen. Skatteeffekten af ændringen er ligeledes indregnet direkte i egenkapitalen.

18. Anvendt regnskabspraksis - fortsat -

Den samlede beløbsmæssige indvirkning af praksisændringer indebærer en negativ påvirkning af årets resultat før skat for 2016 med t.DKK 6.789. Årets skat af praksisændringen udgør t.DKK 0, hvorefter årets resultat efter skat reduceres med t.DKK 6.789. Pr. 31.12.16 forøges egenkapitalen med t.DKK 11.012, men ingen ændring på balancesummen.

Bortset fra ovennævnte områder er den anvendte regnskabspraksis uændret i forhold til sidste år.

Generelt om indregning og måling

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes, herunder indregnes værdireguleringer af finansielle aktiver og forpligtelser. I resultatopgørelsen indregnes ligeledes alle omkostninger, herunder afskrivninger og nedskrivninger.

I balancen indregnes aktiver, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde selskabet, og aktivets værdi kan måles pålideligt. Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå selskabet, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt. Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet nedenfor for hver enkelt regnskabspost.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige tab og risici, der fremkommer inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

KONCERNREGNSKAB

Koncernregnskabet omfatter modervirksomheden og dens dattervirksomheder, hvori modervirksomheden direkte eller indirekte besidder mere end 50% af stemmerettighederne, eller gennem aftaler har en bestemmende indflydelse. Virksomheder, hvori koncernen besidder kapitalandele, mellem 20% og 50% af stemmerettighederne og udøver betydelig, men ikke bestemmende indflydelse, betragtes som associerede virksomheder.

De regnskaber, der anvendes til brug for konsolideringen, aflægges i overensstemmelse med koncernens regnskabspraksis.

Koncernregnskabet er udarbejdet som et sammendrag af regnskaber for modervirksomheden og dattervirksomhederne ved sammenlægning af regnskabsposter af ensartet karakter. Ved konsolideringen er der foretaget eliminering af koncerninterne indtægter og omkostninger, besiddelser af kapitalandele, interne mellemværender og udbytter samt gevinster og tab ved transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder i det omfang, de underliggende aktiver og forpligtelser ikke er realiserede.

18. Anvendt regnskabspraksis - fortsat -**Minoritetsinteresser**

I koncernregnskabet indregnes dattervirksomhedernes regnskabsposter 100%. Minoritetsinteressernes forholdsmæssige andel af dattervirksomhedernes egenkapital klassificeres som en del af koncernegenkapitalen. Dattervirksomhedernes resultater fordeles via resultatdisponeringen forholdsmæssigt til minoritetsinteresserne og modervirksomhedens andel af egenkapitalen.

Køb af minoritetsandele i en dattervirksomhed og salg af minoritetsandele i en dattervirksomhed, som ikke medfører ophør af kontrol, behandles i koncernregnskabet som egenkapitaltransaktioner, og forskellen mellem vederlaget og den regnskabsmæssige værdi allokere til modervirksomhedens andel af egenkapitalen.

VALUTA

Årsrapporten er aflagt i danske kroner.

Transaktioner i fremmed valuta omregnes ved første indregning til transaktionsdagens kurs. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen, indregnes i resultatopgørelsen som en finansiel post. Tilgodehavender, gældsforpligtelser og andre monetære poster i fremmed valuta omregnes til balancedagens valutakurs. Forskellen mellem balancedagens kurs og kursen på tidspunktet for tilgodehavendets eller gældsforpligtelsens opståen eller indregning i seneste årsrapport indregnes i resultatopgørelsen under finansielle indtægter og omkostninger. Anlægsaktiver, varebeholdninger og andre ikke monetære aktiver, der er erhvervet i fremmed valuta, omregnes til historiske valutakurser.

Ved indregning af udenlandske dattervirksomheder og associerede virksomheder, der er selvstændige enheder, omregnes resultatopgørelserne til transaktionsdagens kurser eller tilnærmede gennemsnitlige valutakurser. Balanceposterne omregnes til balancedagens valutakurser. Valutakursreguleringer, opstået ved omregning af egenkapitaler ved årets begyndelse til balancedagens valutakurser og ved omregning af resultatopgørelser fra gennemsnitskurser til balancedagens valutakurser, indregnes direkte i egenkapitalen.

Kursregulering af mellemværender med selvstændige udenlandske dattervirksomheder og associerede virksomheder, der måles efter indre værdis metode og hvor mellemværendet anses for en del af den samlede investering, indregnes direkte i egenkapitalen. Ved afhændelse af de selvstændige udenlandske enheder indregnes de akkumulerede valutakursdifferencer i resultatopgørelsen.

18. Anvendt regnskabspraksis - fortsat -**LEASINGKONTRAKTER**

Leasingkontrakter vedrørende aktiver, hvor selskabet har alle væsentlige fordele og risici forbundet med ejendomsretten over aktivet (finansielle leasingkontrakter), indregnes i balancen. Finansielt leasede aktiver og dertilhørende leasingforpligtelser måles ved første indregning til dagsværdien af det leasede aktiv eller nutidsværdien af de fremtidige leasingydelser, hvis denne er lavere. Finansielt leasede aktiver behandles efterfølgende som øvrige tilsvarende aktiver.

Leasingforpligtelser vedrørende finansielt leasede aktiver indregnes i balancen som gældsforpligtelser. Efter første indregning måles leasingforpligtelser til amortiseret kostpris, hvorefter leasingydelsens rentedel indregnes i resultatopgørelsen over leasingperioden.

Leasingydelser vedrørende operationelle leasingkontrakter indregnes lineært i resultatopgørelsen over leasingperioden.

RESULTATOPGØRELSE**Bruttoresultat**

Bruttoresultat indeholder nettoomsætning, ændring i lagre af færdigvarer og varer under fremstilling, andre driftsindtægter og omkostninger til råvarer og hjælpematerialer samt andre eksterne omkostninger.

Nettoomsætning

Indtægter fra levering af tjenesteydelser indregnes i takt med levering af tjenesteydelserne, hvorved nettoomsætningen svarer til salgsværdien af årets udførte arbejder, opgjort på grundlag af færdiggørelsesgraden på balancedagen (produktionsmetoden).

Ændring i lagre af færdigvarer og varer under fremstilling

Ændring i lagre af færdigvarer og varer under fremstilling omfatter årets reguleringer af lagre af færdigvarer og varer under fremstilling, herunder nedskrivninger på lagerbeholdninger af færdigvarer og varer under fremstilling i det omfang, de ikke overstiger normale nedskrivninger.

Andre driftsindtægter

Andre driftsindtægter omfatter indtægter af sekundær karakter i forhold til virksomhedens aktiviteter, herunder lejeindtægter, negativ goodwill og gevinster ved salg af immaterielle og materielle anlægsaktiver.

18. Anvendt regnskabspraksis - fortsat -**Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer**

Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer omfatter årets forbrug af råvarer og hjælpematerialer med tillæg af eventuelle forskydninger i lagerbeholdningen, herunder evt. svind.

Under omkostninger til råvarer og hjælpematerialer indregnes tillige nedskrivninger på lagerbeholdninger af råvarer og hjælpematerialer i det omfang, de ikke overstiger normale nedskrivninger.

Andre eksterne omkostninger

Andre eksterne omkostninger omfatter omkostninger til distribution, salg og reklame, administration, lokaler og tab på debitorer i det omfang, de ikke overstiger normale nedskrivninger.

Personaleomkostninger

Personaleomkostninger omfatter løn, gager samt øvrige personalerelaterede omkostninger.

Af- og nedskrivninger

Afskrivninger på immaterielle og materielle anlægsaktiver tilsigter, at der sker systematisk afskrivning over aktivernes forventede brugstid. Der foretages lineære afskrivninger baseret på følgende brugstider og restværdier:

	Brugstid, år	Rest- værdi, procent
Goodwill	5	0
Bygninger	10 - 50	0 - 50
Produktionsanlæg og maskiner	0 - 10	0 - 100

Goodwill afskrives over 5 år. Brugstiden er fastsat under hensyntagen til de forventede fremtidige nettoindtægter fra den virksomhed eller aktivitet, som goodwill er knyttet til.

Grunde afskrives ikke.

Afskrivningsgrundlaget er aktivets kostpris fratrukket forventet restværdi ved afsluttet brugstid. Afskrivningsgrundlaget reduceres endvidere med eventuelle nedskrivninger. Brugstiden og restværdien fastsættes, når aktivet er klar til brug, og revurderes årligt.

Nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver foretages efter anvendt regnskabspraksis omtalt i afsnittet "Nedskrivning af anlægsaktiver".

18. Anvendt regnskabspraksis - fortsat -**Andre driftsomkostninger**

Andre driftsomkostninger omfatter omkostninger af sekundær karakter i forhold til virksomhedens aktiviteter, herunder omkostninger ved udlejningsaktivitet og tab ved salg af immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Indtægter af kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder

For kapitalandele i dattervirksomheder, der i modervirksomheden måles efter indre værdis metode, indregnes andelen af virksomhedernes resultat i resultatopgørelsen efter eliminering af urealiserede interne gevinster og tab og med fradrag af eventuel af- og nedskrivning af goodwill.

Indtægter af kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder omfatter gevinster og tab ved salg af kapitalandele.

Andre finansielle poster

Under andre finansielle poster indregnes renteindtægter og renteomkostninger, rentedelen af finansielle leasingydelse, valutakursgevinster og -tab ved transaktioner i fremmed valuta m.v.

Skat af årets resultat

Årets aktuelle og udskudte skatter indregnes i resultatopgørelsen som skat af årets resultat med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte i egenkapitalen med den del, der kan henføres til poster indregnet direkte i egenkapitalen.

Selskabet er sambeskattet med danske koncernforbundne virksomheder. Modervirksomheden fungerer som administrationsselskab for sambeskatningen og afregner som følge heraf alle betalinger af selskabsskat med skattemyndighederne.

Den aktuelle danske selskabsskat fordeles ved afregning af sambeskatningsbidrag mellem de sambeskattede virksomheder i forhold til disses skattepligtige indkomster. I tilknytning hertil modtager virksomheder med skattemæssigt underskud sambeskatningsbidrag fra virksomheder, der har kunnet anvende dette underskud til nedsættelse af eget skattemæssigt overskud.

BALANCE**Immaterielle anlægsaktiver***Goodwill*

Goodwill måles i balancen til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

18. Anvendt regnskabspraksis - fortsat -

Goodwill afskrives lineært baseret på brugstider, som fremgår af afsnittet "Af- og nedskrivninger".

Gevinster og tab ved afhændelse af immaterielle anlægsaktiver opgøres som forskellen mellem en eventuel salgspris med fradrag af salgsomkostninger og den regnskabsmæssige værdi på salgstidspunktet.

Materielle anlægsaktiver

Materielle anlægsaktiver omfatter grunde og bygninger og produktionsanlæg og maskiner.

Materielle anlægsaktiver måles i balancen til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil aktivet er klar til brug. Renter af lån til at finansiere fremstillingen indregnes ikke i kostprisen.

Kostprisen for et samlet aktiv opdeles i separate bestanddele, der afskrives hver for sig, hvis brugstiden på de enkelte bestanddele er forskellig.

Materielle anlægsaktiver afskrives lineært baseret på brugstider og restværdier, som fremgår af afsnittet "Af- og nedskrivninger".

Gevinster eller tab ved afhændelse af materielle anlægsaktiver opgøres som forskellen mellem en eventuel salgspris med fradrag af salgsomkostninger og den regnskabsmæssige værdi på salgstidspunktet fratrukket eventuelle omkostninger til bortskaffelse.

Kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder

I koncernens balance indregnes og måles associerede virksomheder efter den indre værdis metode, hvilket indebærer, at kapitalandelene måles til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi, opgjort efter koncernens regnskabspraksis, reguleret for resterende værdi af positiv eller negativ goodwill samt forholdsmæssige interne gevinster og tab.

I modervirksomhedens balance måles kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder efter den indre værdis metode, hvilket indebærer, at kapitalandelene måles til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi, opgjort efter modervirksomhedens regnskabspraksis, reguleret for resterende værdi af positiv eller negativ goodwill samt gevinster og tab ved transaktioner med de pågældende virksomheder.

18. Anvendt regnskabspraksis - fortsat -**Nedskrivning af anlægsaktiver**

Den regnskabsmæssige værdi af anlægsaktiver, der ikke måles til dagsværdi, vurderes årligt for indikationer på værdiforringelse ud over det, som udtrykkes ved afskrivning.

Hvis selskabets realiserede afkast af et aktiv eller en gruppe af aktiver er lavere end forventet, anses dette som en indikation på værdiforringelse.

Foreligger der indikationer på værdiforringelse, foretages nedskrivningstest af hvert enkelt aktiv henholdsvis hver gruppe af aktiver.

Der foretages nedskrivning til genindvindingsværdien, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Som genindvindingsværdi anvendes den højeste værdi af nettosalgspris og kapitalværdi. Kapitalværdien opgøres som nutidsværdien af de forventede nettopengestrømme fra anvendelsen af aktivet eller aktivgruppen samt forventede nettopengestrømme ved salg af aktivet eller aktivgruppen efter endt brugstid.

Nedskrivninger tilbageføres, når begrundelsen for nedskrivningen ikke længere består. Nedskrivninger på goodwill tilbageføres ikke.

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris efter FIFO-princippet. Der nedskrives til nettorealisationsværdien, hvis denne er lavere.

Kostpris for råvarer og hjælpematerialer samt handelsvarer opgøres som købspriser med tillæg af omkostninger direkte foranlediget af anskaffelsen.

Nettorealisationsværdien for varebeholdninger opgøres som salgssum med fradrag af færdiggørelsesomkostninger og omkostninger, der afholdes for at effektuere salget, og fastsættes under hensyntagen til omsættelighed, ukurans og udvikling i forventet salgspris.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris, hvilket sædvanligvis svarer til pålydende værdi med fradrag af nedskrivninger til imødegåelse af tab.

Nedskrivninger til imødegåelse af tab opgøres på grundlag af en individuel vurdering af de enkelte tilgodehavender, når der på individuelt niveau foreligger en objektiv indikation på, at et tilgodehavende er værdiforringet.

18. Anvendt regnskabspraksis - fortsat -

Deposita, der er indregnet under aktiver, omfatter betalte deposita til udlejer vedrørende selskabets indgåede lejeaftaler.

Igangværende arbejder for fremmed regning

Igangværende arbejder for fremmed regning måles til salgsværdien af det udførte arbejde med fradrag af foretagne acontofaktureringer på det enkelte igangværende arbejde.

Salgsværdien måles på baggrund af færdiggørelsesgraden på balancedagen og de samlede forventede indtægter på de enkelte igangværende arbejder. Færdiggørelsesgraden for det enkelte igangværende arbejde beregnes normalt som forholdet mellem det anvendte ressourceforbrug og det totale budgetterede ressourceforbrug. For enkelte igangværende arbejder, hvor ressourceforbruget ikke kan anvendes som grundlag, er der i stedet benyttet forholdet mellem afsluttede delaktiviteter og de samlede delaktiviteter for det enkelte igangværende arbejde.

Hvis salgsværdien for et igangværende arbejde ikke kan opgøres pålideligt, måles salgsværdien til de medgåede omkostninger eller nettorealisationsværdien, hvis denne er lavere.

Det enkelte igangværende arbejde indregnes i balancen under tilgodehavender eller gældsforpligtelser afhængigt af, hvorvidt nettoværdien af salgsværdien med fradrag af modtagne forudbetalinger er positiv eller negativ.

Når det er sandsynligt, at de totale omkostninger vil overstige de samlede indtægter på det enkelte igangværende arbejde, indregnes det samlede forventede tab som en hensat forpligtelse.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter, der er indregnet under aktiver, omfatter afholdte omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår.

Andre værdipapirer og kapitalandele

Andre kapitalandele måles til dagsværdi i balancen. For kapitalandele, som handles på et aktivt marked, svarer dagsværdien til kursværdien på balancedagen. Andre kapitalandele, hvor dagsværdien ikke kan opgøres pålideligt, måles til kostpris.

Likvide beholdninger

Likvide beholdninger omfatter indestående på bankkonti samt kontante beholdninger.

18. Anvendt regnskabspraksis - fortsat -**Egenkapital**

Forslag til udbytte for regnskabsåret indregnes som særlig post under egenkapitalen.

Nettoopskrivning af kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder indregnes i modervirksomhedens årsregnskab under egenkapitalen i reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode i det omfang, den regnskabsmæssige værdi overstiger kostprisen.

Aktuelle og udskudte skatter

Skyldig og tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst, reguleret for betalte acontoskatter.

Skyldige og tilgodehavende sambeskatningsbidrag indregnes i balancen som selskabsskat under tilgodehavender eller gældsforpligtelser.

Udskudte skatteforpligtelser og udskudte skatteaktiver beregnes af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier af aktiver og forpligtelser. Der indregnes dog ikke udskudt skat af midlertidige forskelle vedrørende skattemæssigt ikke afskrivningsberettiget goodwill samt andre poster, hvor midlertidige forskelle, bortset fra virksomhedsovertagelser, er opstået på anskaffelsestidspunktet uden at have effekt på resultat eller skattepligtig indkomst. I de tilfælde, hvor opgørelse af skatteværdien kan foretages efter forskellige beskatningsregler, måles udskudt skat på grundlag af den af ledelsen planlagte anvendelse af aktivet henholdsvis afvikling af forpligtelsen.

Udskudte skatteaktiver indregnes med den værdi, de efter vurdering forventes at kunne realiseres til ved modregning i udskudte skatteforpligtelser inden for samme skattejurisdiktion eller ved udligning i skat af fremtidig indtjening.

Udskudt skat måles på grundlag af de skatteregler og skattesatser i de respektive lande, der med balancedagens lovgivning vil være gældende, når den udskudte skat forventes udløst som aktuel skat.

Gældsforpligtelser

Langfristede gældsforpligtelser måles til kostpris på tidspunktet for stiftelse af gældsforholdet (lånoptagelsen). Gældsforpligtelserne måles herefter til amortiseret kostpris, hvor kurstab og låneomkostninger indregnes i resultatopgørelsen som en finansiel omkostning over løbetiden på grundlag af den beregnede, effektive rente på tidspunktet for stiftelse af gældsforholdet.

Kortfristede gældsforpligtelser måles til amortiseret kostpris, hvilket normalt svarer til gældens pålydende værdi.

18. Anvendt regnskabspraksis - fortsat -**PENGESTRØMSOPGØRELSE**

Pengestrømsopgørelsen opstilles efter den indirekte metode og viser pengestrømme fra driften, investeringer og finansiering samt likvider ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrømme fra driften opgøres som årets resultat, reguleret for ikke kontante driftsposter, betalte selskabsskatter og ændringer i driftskapitalen.

Pengestrømme fra investeringer omfatter betalinger i forbindelse med køb og salg af virksomheder og finansielle aktiver samt køb, udvikling, forbedring og salg af immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Pengestrømme fra finansiering omfatter ændringer i modervirksomhedens anpartskapital og omkostninger forbundet hermed og finansiering fra udbetalt udbytte til ejerne, samt optagelse af og afdrag på langfristede gældsforpligtelser. Endvidere omfatter pengestrømme fra finansiering ydelser på finansielle leasingkontrakter.

Likviditeten ved årets begyndelse og slutning sammensætter sig af likvide beholdninger og kortfristet gæld til kreditinstitutter.